

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์ต้องใช้ภาษาเพื่อพูกจาสื่อสารกับผู้อื่นให้เข้าใจความคิดและความต้องการของตน เพื่อบอกเรื่องราวต่าง ๆ และเพื่อไต่ถามความรู้ เมื่อต้องการคบหาสมาคมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลอื่นที่อยู่ในสังคมซึ่งใช้ภาษาอื่น จะรู้สึกว่ามีควมจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้อีกภาษาหนึ่งนอกเหนือไปจากภาษาของตนเอง ในการเรียนภาษาต่างประเทศนั้น ผู้เรียนอาจพูดหรือเขียนสิ่งที่ต่างไปจากกฎเกณฑ์ของภาษาที่เรียน ข้อผิดพลาดที่แสดงว่าผู้เรียนยังไม่สามารถใช้กฎที่เรียนไปแล้ว ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นนี้สามารถอธิบายได้ว่า ส่วนหนึ่งเกิดจากนิสัยภาษาแม่ที่ถ่ายทอดมาสู่การใช้ภาษาใหม่ การทวนายปัญหาเหล่านี้กระทำได้โดยการเปรียบเทียบภาษาแม่กับภาษาใหม่ เรียกว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษา (contrastive analysis) ซึ่งเป็นสาขาหนึ่งของงานวิจัยค้นคว้าเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ดังที่โรเบิร์ต ลาโด (Robert Lado) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้อีกภาษาต่างประเทศไว้ว่า

เราสามารถคาดคะเนได้ว่าผู้ที่ศึกษาภาษาต่างประเทศจะพบว่า ภาษานั้น มีทั้งลักษณะที่เรียนรู้ได้ง่ายและที่เรียนรู้ได้ยาก ... การเปรียบเทียบภาษาแม่กับภาษาต่างประเทศจึงเป็นกุญแจไปสู่ความกระจ่างว่า ลักษณะใดยาก ลักษณะใดง่าย ในการเรียนรู้อีกภาษาต่างประเทศ^๑

^๑ Robert Lado, Linguistic Across Culture. (Ann Arbor: The University of Michigan Press, 1957), p. 2.

ผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาทั้งสองทำให้ครูสามารถเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการสอน การสร้างบทเรียนและวัสดุการสอน ดังที่ชาร์ลส์ ซี ฟรีส (Charles C. Fries) กล่าวว่า "วัสดุการสอนที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด จะต้องมียุทธศาสตร์มาจากการอธิบายภาษาที่จะเรียนเปรียบเทียบกับภาษาของผู้เรียนอย่างมีระบบ"^๑

การวิจัยที่ช่วยในการทำนายปัญหาการเรียนรู้อาษาต่างประเทศนั้น นอกจากวิธีการเปรียบเทียบภาษา ยังมีอีกวิธีหนึ่งที่นักภาษาศาสตร์เรียกว่า การวิเคราะห์ข้อผิดพลาด (error analysis) ซึ่งมีวิธีการวิเคราะห์โดยหาข้อมูลจากการใช้ภาษาจริง ๆ ของผู้เรียน และผลการวิเคราะห์จะเป็นประโยชน์หลายประการ ดังที่เอส พี คอร์ดเกอร์ (S. P. Corder) อธิบายไว้ว่า

ประการแรกเป็นประโยชน์แก่ตัวผู้สอน ถ้าผู้สอนทำการวิเคราะห์อย่างมีระบบ ผลของการวิเคราะห์จะช่วยบอกให้ทราบว่า ผู้เรียนได้เรียนรู้ไปแค่ไหน และมีอะไรบางอย่างที่จะต้องเรียนรู้อีก ประการที่สอง เป็นประโยชน์แก่นักวิจัย คือช่วยให้ทราบว่า คนเราเรียนรู้ภาษาไปอย่างไร มีกระบวนการและลำดับขั้นในการเรียนรู้ภาษาอย่างไรบ้าง ประการที่สาม เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนเอง ซึ่งอาจใช้ข้อผิดพลาดของตนเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ต่อไป^๒

วิลเลียม เนมเซอร์ (William Nemser) มองข้อผิดพลาดของผู้เรียนว่ามีลักษณะเป็นระบบ และให้ขยายไว้ว่า

ระบบภาษาของผู้เรียน (approximative system) เป็นระบบของภาษาที่เพียงเบนไปในขณะที่ผู้เรียนพยายามจะใช้ภาษาที่เรียน ระบบดังกล่าวจะมีลักษณะ

^๑ Charles C. Fries, Teaching and Learning English as a Foreign Language. (Ann Arbor: The University of Michigan Press, 1945), p. 9.

^๒ S. P. Corder, "Significance of Learners' Errors," in Error Analysis, ed. J. C. Richards (London: Longman Group, 1975), p. 25.

เปลี่ยนแปลงไปตามระดับความสามารถของผู้เรียน ประสบการณ์ในการเรียน สถานการณ์ที่ใช้ในการสื่อสาร รูปแบบในการเรียนรู้อะไรบุคคล เป็นต้น^๑

จะเห็นได้ว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับ การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศจะมีส่วนทำให้ การเรียนรู้ภาษาหนึ่งภาษาใดมีประสิทธิภาพได้นั้น ต้องทราบถึงปัญหาที่จะเกิดแก่ผู้เรียน ซึ่งกระทำได้โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาแม่กับภาษาที่จะเรียน และศึกษาขบวนการเรียนรู้ภาษาที่ผู้เรียนใช้ โดยพิจารณาจากระบบภาษาของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไปใน ขณะที่ผู้เรียนพยายามที่จะใช้ภาษาต่างประเทศที่กำลังเรียน

ชาร์ลส์ ซี ฟรีส (Charles C. Fries) กล่าวถึงความสำเร็จในการสอน ภาษาต่างประเทศว่า

ความสำเร็จในการสอนภาษาต่างประเทศนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียน ในการใช้องค์ประกอบของภาษาซึ่งใดแก่ เสียง กัพท โครงสร้าง และยังขึ้นกับ พัฒนาการของทักษะทั้งสี่ คือ ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ... ไม่ว่าจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนจะเป็นไปเพื่อพัฒนาทักษะใดก็ตาม การสอนที่ถูกตอเหมาะสมควรเพื่อให้บรรลุจุดหมายนั้น ๆ จะต้องเป็นไปตามลำดับ ความยากง่ายและพูด ก่อนเสมอ ทั้งนี้โดยถือว่า ภาษาพูดคือภาษาแรกของมนุษย์^๒

ในเรื่องเกี่ยวกับการพูดนี้ แมรี ฟินอคเชียโร (Mary Finocchiaro) ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า "ระบบเสียงของภาษาควรจะได้รับเอาใจใส่เป็นอันดับ แรก"^๓ ซึ่งตรงกับความคิดของ เอ เอ ฮิล (A. A. Hill) ที่ว่า "ในการศึกษาภาษา

^๑ William Nemser, "Approximative System of Foreign Language Learners," in Error Analysis, p. 55.

^๒ Charles C. Fries, Teaching and Learning English as a Foreign Language, p. 3-4.

^๓ Mary Finocchiaro, Teaching Children Foreign Language. (New York: Mc Graw-Hill, 1964), p. 26.

ใด ๆ ก็ตาม ควรจะเริ่มจากระบบเสียงก่อน แล้วจึงศึกษาเรื่องคำศัพท์และไวยากรณ์
ในภายหลัง"^๑

ในประเทศไทย ภาษาคำต่างประเทศที่มีการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นทางการ
มากที่สุดคือ ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่ายังไม่ไคล่ลดี และจะต้องปรับปรุงแก้
ไขกันอีก ดังที่ มล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ ประธานกรรมการของคณะกรรมการประ
สานงานโครงการภาษาอังกฤษระดับชาติ ได้รายงานสรุปว่า

จากการที่คณะกรรมการในขณะนี้ได้ร่วมมือกันทำงาน ... ทำให้ได้รับทราบ
สภาพการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยซึ่งเห็น
ว่าเป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ควรได้รับ
ทราบและหาทางแก้ไขให้เร็วที่สุดที่จะทำได้ ถ้าไม่ประสงค์จะให้มีการสูญเสียแรง
งาน กำลังเงิน และกำลังใจ ท่อไปโดยไม่สิ้นสุด^๒

สุโร พงษ์ทองเจริญ และเทือก กุสุมา ณ อรุชยา กล่าวถึงปัญหาการเรียน
การสอนภาษาอังกฤษว่า

แม้นักเรียนได้เรียนภาษาอังกฤษมาแล้วเป็นเวลาถึงหกปี แต่นักเรียนไม่สามารถ
พูดสนทนา อ่านภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว นักเรียนมักจะพูดภาษาอังกฤษอย่าง
ผิด ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการออกเสียง ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่ง
ในการสื่อความหมายโดยภาษาพูด^๓

สาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษใน

A. A. Hill, Introduction to Linguistic Structures from
Sound to Sentence in English. (New York: Mc Graw-Hill, 1958), p. 3.

^๒มล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, "รายงานของคณะกรรมการประสานงาน
ระดับชาติเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๑๔,"
ภาษาสังสรรค์ ๕ (พฤศจิกายน ๒๕๑๔) ๕๗.

^๓สุโร พงษ์ทองเจริญ และเทือก กุสุมา ณ อรุชยา, วิธีสอนภาษาอังกฤษ-
ตำราวิชาชุดक्रमิขยมของคุรุสภา (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๐๖), หน้า ๑

ประเทศไทยคือ การขาดแคลนครูที่มีความรู้ดีทางภาษา ดังที่ โทมัส เอ เคอร์ (Thomas A. Durr) กล่าวว่า

ปัญหาสำคัญในการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยที่สำคัญคือ การขาดแคลนครูที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นเริ่มต้น
เรียนที่ต่อกรผู้มีความรู้ความชำนาญด้านการสอนภาษาอังกฤษมาเป็นผู้วางรากฐานให้แก่เด็กไทยที่ เริ่มต้นเรียนภาษานี้ เพื่อเด็กไทยจะได้มีความรู้ภาษาอังกฤษ

สืบเนื่องจากความสำคัญของทักษะการพูดซึ่งมีเสียงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่ง อีกทั้งการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยยังไม่สัมฤทธิ์ผล เพราะครูขาดคุณภาพ โดยเฉพาะครูที่สอนระดับชั้น เริ่มต้น เรียน ทำให้จำเป็นต้องหาทางปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในเรื่องการออกเสียงของผู้ที่จะไปเป็นครูสอนภาษาอังกฤษในระดับเริ่มต้นเรียน คือ นักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิเคราะห์การออกเสียงภาษาอังกฤษของนักศึกษาดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาข้อผิดพลาดในการออกเสียงภาษาอังกฤษของนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง
๒. เพื่อวิเคราะห์สาเหตุของข้อผิดพลาดซึ่งเป็นปัญหาในการออกเสียงภาษาอังกฤษของนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง
๓. เพื่อหาข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการสอนวิชาภาษาอังกฤษในด้านที่เกี่ยวข้องกับทักษะการพูด

โทมัส เอ เคอร์, "การอภิปรายเรื่องการสอนภาษาต่างประเทศแก่เด็กไทย," ใน ปัญหาการสอนภาษาต่างประเทศแก่เด็กไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๑๓), หน้า ๕๖.

ขอบเขตของการวิจัย

๑. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยครูส่วนกลาง ปีการศึกษา ๒๕๒๒ จำนวน ๑๐๐ คน

๒. การวิจัยครั้งนี้จำกัดเฉพาะองค์ประกอบที่เกี่ยวกับตัวภาษาเองในด้านการออกเสียง มิได้พิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น สิ่งแวดล้อมทางสังคม อวฤ เพศ หรือวิธีการสอนของครู

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

๑. เป็นแนวทางแก่ผู้บริหารในการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษที่เป็นวิชาเอกของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง

๒. เป็นแนวทางแก่ผู้เขียนตำราวิชาภาษาอังกฤษในด้านที่เกี่ยวกับทักษะการพูด ในอันที่จะสร้างเนื้อหาให้เหมาะสม

๓. เป็นแนวทางแก่ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในด้านทักษะการพูดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๔. เป็นแนวทางในการศึกษา ค้นคว้า วิจัยต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย